

Nervus vagus stimulatie (NVS)

informatie voor patiënten

INLEIDING	3
EPILEPSIE: KORTSLUITING IN DE HERSENEN	4
THERAPIERESISTENTE EPILEPSIE	4
WAT IS NERVUS VAGUS STIMULATIE?	5
HOE WERKT DE STIMULATOR?	6
VERLOOP VAN DE BEHANDELING	8
TE VERWACHTEN EFFECTEN	11
TERUGBETALING	12
MOGELIJKE BIJWERKINGEN	12
VOORZORGEN EN RISICO'S	13
MEER INFORMATIE	15
CONTACT	15

Ongeveer een op de drie epilepsiepatiënten lijdt aan een vorm van epilepsie die moeilijk te behandelen is met medicatie. Dat noemen we therapieresistente epilepsie. Als je minstens twee verschillende anti-epileptica hebt geprobeerd maar de aanvallen blijven aanhouden, kan de arts andere behandelingsopties met je bespreken. Een van de mogelijkheden is nervus vagus stimulatie.

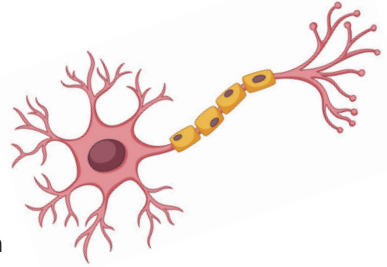
In deze brochure kom je te weten hoe nervus vagus stimulatie werkt en wat je kan verwachten wanneer er een stimulator bij je wordt geplaatst.

Deze brochure bevat algemene informatie. Omdat elke persoon uniek is, is het mogelijk dat de behandeling op jouw maat is aangepast en dus afwijkt van de algemene instructies. Volg in de eerste plaats altijd de aanbevelingen van je behandelende arts en aarzel niet om je persoonlijke vragen, bedenkingen of bezorgdheden te bespreken.

EPILEPSIE: KORTSLUITING IN DE HERSENEN

Epilepsie is een chronische neurologische aandoening waarbij je herhaaldelijk epileptische aanvallen krijgt. Om te begrijpen hoe we deze aanvallen onder controle kunnen krijgen met nervus vagus stimulatie, is het belangrijk om te weten hoe ze ontstaan.

Onze hersenen bevatten miljarden **zenuwcellen**, die informatie doorsturen en verwerken. Zenuwcellen zijn eigenlijk elektrische cellen: om boodschappen door te geven aan andere cellen en organen, vinden er elektrische ontladingen plaats en komen er chemische stoffen vrij.

Bij een epileptische aanval vindt er plotseling een **abnormale elektrische ontlading** plaats in een groep zenuwcellen – een soort kortsluiting in de hersenen. Dit veroorzaakt een ongewenst effect in het lichaam: een epileptische aanval zorgt voor een tijdelijke verandering in de waarneming, het gedrag of het bewustzijn, waarover je geen controle hebt.

THERAPIERESISTENTE EPILEPSIE

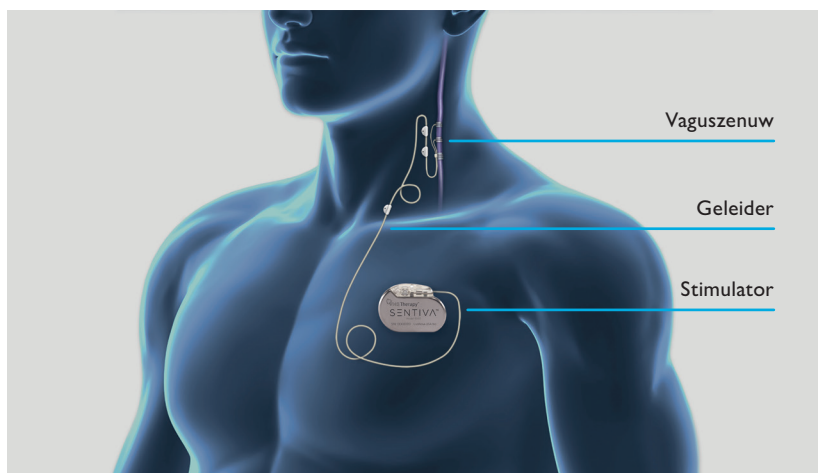
Bij ongeveer twee derde van de epilepsiepatiënten kunnen de aanvallen goed worden gecontroleerd met medicatie. Bij ongeveer een derde lukt dat helaas niet. Als je, begeleid door een arts, **twee of meer verschillende geneesmiddelen** hebt geprobeerd maar de aanvallen houden toch aan, spreken we van therapieresistente epilepsie of refractaire epilepsie.

Als anti-epileptica niet aanslaan, zal de arts eerst bekijken of je in aanmerking komt voor [epilepsiechirurgie](#). Is dat niet het geval, dan kan de arts andere behandelingsopties met je bespreken. Een van de mogelijkheden is nervus vagus stimulatie.

WAT IS NERVUS VAGUS STIMULATIE?

Nervus vagus stimulatie is de [elektrische stimulatie van de vaguszenuw](#), de nervus vagus. Dit is een grote zenuw in de hals, die de hersenen met heel wat organen verbindt. Bij nervus vagus stimulatie gaan we deze zenuw prikkelen door middel van een stimulator die wordt ingebracht onder de huid van de borstkas.

De stimulator stuurt via de vaguszenuw lichte elektrische prikkels tot in de hersengebieden die in verband worden gebracht met epileptische aanvallen. Op die manier proberen we de aanvallen onder controle te krijgen.

HOE WERKT DE STIMULATOR?

NORMALE MODUS

In de normale modus geeft de stimulator voortdurend prikkels met regelmatige tussenpozen. De hele dag lang gaat het toestel bijvoorbeeld telkens 30 seconden aan en 5 minuten uit. Dit ritme kan verschillen, afhankelijk van de instellingen die je arts programmeert.

Na de plaatsing van de stimulator zal je arts tijdens verschillende vervolgafspraken geleidelijk aan toewerken naar de voor jou optimale instellingen. Er kan bovendien een verschillend ritme ingesteld worden voor overdag en voor 's nachts.

AUTOSTIM-MODUS

Sommige types van de stimulator volgen je hartslag, omdat een snelle verhoging van de hartslag bij sommige patiënten kan wijzen op een nakende aanval. Wanneer de stimulator zo'n snelle verhoging van je hartslag detecteert, kan het toestel automatisch een **vervroegde dosis stimulatie** toedienen. Dat noemen we de *AutoStim*-modus.

MAGNEETMODUS

Na de plaatsing van de stimulator ontvang je een magneet in de vorm van een horloge. Daarmee kan je zelf – of een familielid

of zorgverlener voor jou – een **extra dosis stimulatie activeren** wanneer je een aanval meemaakt. Dit doe je door de magneet enkele seconden boven de stimulator in je borstkas te bewegen en ze vervolgens weer weg te halen.

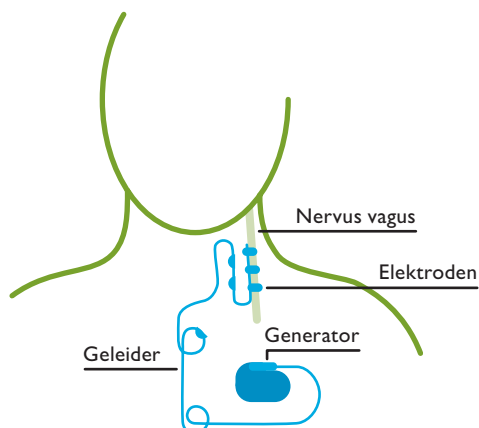
Omgekeerd kan je de stimulatie met de magneet ook **tijdelijk stilleggen**. Dit kan je gebruiken tijdens activiteiten als zingen, spreken in het openbaar of bij lichamelijke oefeningen, zodat je daarbij geen last hebt van mogelijke bijwerkingen zoals heesheid en kortademigheid.

Zolang je de magneet boven de stimulator houdt, zal er geen stimulatie worden toegediend. Haal je de magneet weer weg, dan herneemt de stimulator het normale ritme.

VERLOOP VAN DE BEHANDELING

PLAATSING VAN DE STIMULATOR

- 1 Voor de ingreep maakt de chirurg **twee kleine incisies**: één in de borstkas onder het linker sleutelbeen en één aan de linkerkzijde van de hals.
- 2 De chirurg voert de **geleider**, een dunne draad, onder je huid door en bevestigt het ene uiteinde met de elektroden aan de vaguszenuw in de hals. Het andere uiteinde wordt aangesloten op de stimulator.
- 3 De **stimulator** wordt onder de huid van je borstkas geplaatst, in het 'zakje' dat de chirurg met de incisie heeft gemaakt.
- 4 De chirurg sluit vervolgens de incisies. De wonden worden afgedekt met een verband.

De volledige ingreep duurt één tot twee uur en gebeurt onder algemene verdoving.

Je zal vooraf informatie krijgen op welke afdeling je voor de ingreep verwacht wordt en hoe je je hierop moet voorbereiden. Omdat de operatie onder verdoving gebeurt, moet je **nuchter** zijn. Algemene richtlijnen hierover kan je vinden op www.uzleuven.be/anesthesiologie/nuchter-zijn-voor-een-operatie-onderzoek-procedure of via de QR-code.

NAZORG

Na de operatie blijf je meestal een nacht in het ziekenhuis.

Voordat je naar huis gaat, zal een arts of verpleegkundige je advies geven over de **verzorging van je wonden** tijdens het genezingsproces. Eens de wonden genezen zijn, kunnen er (kleine) littekens zichtbaar blijven.

Het is mogelijk dat de vorm van de stimulator onder je huid zichtbaar is. Dat is afhankelijk van je lichaamsbouw, de plaats op het lichaam waar de stimulator wordt geplaatst en het model van de stimulator.

Krijg je koorts na de operatie, merk je tekenen van infectie (zoals toenemende roodheid, warmte, zwelling of afscheiding van wondvocht) of heb je pijn ter hoogte van de plek van de operatie, neem dan zeker contact met ons op.

- Voor volwassen patiënten: via het secretariaat neurologie (016 34 42 80)
- Voor kinderen: via de epilepsieverpleegkundige (016 34 33 33) of via het EEG-labo (016 34 25 29)

ACTIVEREN VAN DE STIMULATOR

Ongeveer twee weken na de ingreep kom je opnieuw naar het ziekenhuis. Op dat moment wordt de stimulator ingeschakeld en begint de arts met het programmeren van de voor jou meest geschikte instellingen. Het toestel zal dus niet meteen na de operatie beginnen werken, maar pas na de eerste vervolgspraak.

VERVOLGTRAJECT

De arts kan bij de activatie een schema instellen, waardoor de stimulatie in de weken nadien automatisch stapsgewijs verhoogd wordt. Je hoeft hiervoor niet elke keer naar het ziekenhuis te komen.

Wel kom je regelmatig (maandelijks tot jaarlijks, of vaker als er problemen zouden opduiken) op [controleafspraak](#). Tijdens die afspraken wordt de stimulator uitgelezen. De instellingen van het toestel worden bekeken en aangepast waar nodig. Ook de batterijstatus wordt gecheckt.

Afhankelijk van het model en de instellingen van je stimulator, kan de levensduur van de batterij variëren van 1 tot 6 jaar. Om de batterij te vervangen is een korte chirurgische ingreep nodig. Die duurt meestal minder dan één uur.

TE VERWACHTEN EFFECTEN

Nervus vagus stimulatie kan helpen om:

- het **aantal** epileptische aanvallen te doen afnemen
- de **ernst** en de **duur** van aanvallen te verminderen
- het **herstel** na afloop van aanvallen te bevorderen

Bij sommige patiënten werkt nervus vagus stimulatie het best in combinatie met medicatie. Andere patiënten kunnen het gebruik van geneesmiddelen afbouwen. Je arts zal samen met jou het meest geschikte behandelplan opstellen.

De voordelen van nervus vagus stimulatie zijn niet bij elke patiënt onmiddellijk merkbaar. Het kan **tot twee jaar** duren voor je het volledige effect op de frequentie, ernst en duur van de epileptische aanvallen voelt.

Ongeveer twee derde van de patiënten ondervindt uiteindelijk een gunstig effect van nervus vagus stimulatie.

TERUGBETALING

Nervus vagus stimulatie wordt in België door het ziekenfonds vergoed, op voorwaarde dat:

- je in behandeling bent in een gespecialiseerd centrum voor epilepsie, zoals UZ Leuven
- je lijdt aan epilepsie die niet met medicatie onder controle te houden is (refractaire epilepsie)
- je behandelende neuroloog, neurochirurg, neuropsychiater of neuropediater oordeelt dat nervus vagus stimulatie een geschikte behandeling is voor jou

MOGELIJKE BIJWERKINGEN

Het gebruik van nervus vagus stimulatie kan een aantal bijwerkingen veroorzaken. De meest voorkomende zijn:

- heesheid
- kortademigheid
- een ongemakkelijk of pijnlijk gevoel in de keel
- hoesten

Deze bijwerkingen komen doorgaans voor tijdens de periodes van stimulatie. Bij de meeste patiënten nemen ze na verloop van tijd af.

VOORZORGEN EN RISICO'S

- ✓ Sterke magnetische velden kunnen schadelijk zijn voor de stimulator. Medische apparatuur, procedures en operaties waarbij bepaalde elektrische instrumenten worden gebruikt, kunnen daarom de werking van de stimulator beïnvloeden of in sommige gevallen zelfs het toestel beschadigen.

Het is heel belangrijk dat de stimulator steeds wordt uitgeschakeld voor bijvoorbeeld een MRI-scan of mammografie, een behandeling met straling of een operatie. Je kan de stimulator niet zelf uitschakelen, maar moet hiervoor contact opnemen met het medisch personeel. Breng medisch personeel altijd op de hoogte van de aanwezigheid van de stimulator in je borst en neem bij nieuwe onderzoeken of behandelingen vooraf contact op met je behandelende arts.

- ✓ In de buurt van sommige apparatuur, zoals zendantennes, hangen waarschuwingsborden voor mensen met een pacemaker. Ook de werking van je nervus vagus stimulator wordt mogelijk gehinderd als je in deze omgeving begeeft. Zie je zo'n waarschuwingsbord hangen, blijf dan uit de buurt om interferentie te voorkomen.

- ✓ Als je ze correct gebruikt, hebben kleine huishoudelijke apparaten en mobiele telefoons geen invloed op de goede werking van de stimulator. Hou elektrische of elektromagnetische apparaten uit voorzorg altijd op minstens 20 centimeter afstand van de stimulator.

- ✓ Ook diefstalbeveiligingssystemen, beveiligingssystemen op luchthavens en andere metaaldetecteurs hebben in principe geen invloed op de stimulator. Als voorzorgsmaatregel wandel je best met een constante snelheid door deze apparaten. Blijf nadien niet in de buurt staan maar hou een afstand van ten minste 40 centimeter tot het toestel.

Merk je dat de stimulator stopt met werken in de omgeving van een bepaald toestel, beweeg je dan van de storingsbron vandaan. Het apparaat zal dan weer normaal gaan werken. Heb je vragen of bezorgdheden over het gebruik van bepaalde toestellen, bespreek deze dan zeker met je arts.

Hou er rekening mee dat de magneet die je bij de stimulator ontvangt, erg sterk is. [Hou de magneet op voldoende afstand van gsm's, tablets en bankkaarten om schade te voorkomen.](#)

MEER INFORMATIE

Meer informatie over epilepsie en de mogelijke behandelingen in UZ Leuven kan je lezen op www.uzleuven.be/epilepsie.

In UZ Leuven werken we voor nervus vagus stimulatie altijd met de VNS Therapy™-toestellen van LivaNova. Meer informatie vind je op www.vnsttherapy.nl.

Op de website van LivaNova is ook specifieke informatie voor kinderen te vinden. Met een geanimeerde video wordt de werking van het toestel op kindermaat uitgelegd. Ontdek het op www.livanova.com/epilepsy-vnsttherapy/nl-nl/kinderen.

CONTACT

Voor volwassen patiënten

- Medische vragen of problemen
Secretariaat neurologie 016 34 42 80
- Vragen over je afspraak
Callcenter neurochirurgie/neurologie 016 34 48 00

Voor kinderen

- Epilepsieverpleegkundige kinderziekenhuis 016 34 33 33
- EEG-labo kinderziekenhuis 016 34 25 29

© mei 2026 UZ Leuven

Overname van deze tekst en illustraties is enkel mogelijk na toestemming van de dienst communicatie UZ Leuven.

Ontwerp en realisatie

Deze tekst werd opgesteld door de diensten neurologie en neurochirurgie in samenwerking met de dienst communicatie.

Je vindt deze brochure ook op www.uzleuven.be/brochure/701910.

Opmerkingen of suggesties bij deze brochure kan je bezorgen via communicatie@uzleuven.be.

Verantwoordelijke uitgever
UZ Leuven
Herestraat 49
3000 Leuven
tel. 016 33 22 11
www.uzleuven.be

 my nexuz health

Raadpleeg je medisch dossier
via nexuzhealth.com
of download de app

